

STYRELSEN

PROTOKOLL 10/2022

Sammanträdestid:

30.09.2022 kl. 10.00 – 12.45

Sammanträdesplats:

Konferensrum 1-2

Ordinarie:

Wille Valve	ordförande
Runa-Lisa Jansson	ledamot
Cita Nylund	ledamot § 68 – 74
Erica Scott	ledamot
Ulf Weman	ledamot
Gyrid Högman	ersättare

Övriga närvarande:

Zandra Olivecrona	chefsöverläkare, via länk
Jun Nagamori	förvaltningsöverläkare
Åsa Friman	kvalitetssamordnare
Sandra Rasmussen	verksamhetsstrateg
Annette Holmberg-Jansson	minister § 68 - 74
Bengt Michelsson	avdelningschef

Föredragande: Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör

Protokollförelare: Solveig Gestberg, byråsekreterare

Protokolljustering: Mariehamn 30.09.2022

Ordförande:

Wille Valve

Föredragande:

Jeanette Pajunen

Protokolljusterare:

Runa-Lisa Jansson

STYRELSEN

Sammanträdestid: Fredagen den 30 september 2022 kl. 10.00

Sammanträdesplats: Konferensrum 1-2

Paragraf	Ärenden
§ 68	Sammankallande och beslutsförhet
§ 69	Justering av protokoll
§ 70	Föredragningslistans godkännande
§ 71	Beslutanderätt gällande semester
§ 72	Ombildning av tjänst som överskötare
§ 73	Kvartalsuppföljning 2
§ 74	Svar på Ålands handikappförbunds skrivelse angående ÅHS beslut att avbryta samarbetet med smärtkliniken Orton
§ 75	Delgivning <ol style="list-style-type: none">1. Samarbetskommitténs protokoll 26 september2. ÅMHM förvaltningsklagan

Ordförande Wille Valve

Enligt uppdrag:

Solveig Gestberg, byråsekreterare

SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 68 FÖRSLAG: Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

BESLUT: Beslöts enligt förslaget.

JUSTERING AV PROTOKOLL

§ 69 FÖRSLAG: Protokoll förklaras justerat när det har undertecknats av mötets ordförande och en på mötet utsedd protokolljusterare samt kontrasierats av föredragande. Föreslås Runa-Lisa Jansson.

BESLUT: Beslöts enligt förslaget.

FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

§ 70 FÖRSLAG: Beslutar att föredragningslistan godkänns.

BESLUT: Beslöts enligt förslag.

§ 71

BESLUTANDERÄTT GÄLLANDE SEMESTER

Beredare: personalchef Terese Åsgård terese.asgard@ahs.ax

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

jeanette.pajunen@ahs.ax

Enligt reglementet för Ålands hälso- och sjukvård punkt 5.5 är huvudregeln att anställande chef fattar beslut om personalens semester och alla andra ledigheter. Undantag gäller för linjeorganisationens avdelningschefer d.v.s. avdelningsskötarna som erhållit rätt att bevilja semestrar och fatta beslut om vissa andra ledigheter som följer av tjänstekollektivavtal och lagstiftning samt kortare oavlönade tjänstledigheter.

Kliniker och enheter kan vara indelade i avdelningar. En avdelning leds av en avdelningschef. Vid de kliniker och enheter som det finns avdelningar ska personalens ansökningar om semester först behandlas av avdelningschefen i egenskap av närmaste förman. Avdelningschefen har möjlighet att förorda eller inte förordna en semester. Därefter behandlas semesteransökan av klinik-/eller enhetschefen som fattar beslut om att bevilja semestern eller avslå ansökan.

Ett övergripande utvecklingsområde i ÅHS Strategiska inriktning är "Vad gör ÅHS". Detta utvecklingsområde omfattar processer, utveckling av stödfunktioner, decentralisering/centralisering och digitalisering. I verksamhetsplanen ingår "Effektiva och säkra digitala personal- och löneadministrativa processer" som ett tre-årigt verksamhetsmål. 2021 tog ÅHS i bruk ett nytt personal- och löneadministrativt system som möjliggjort övergång från manuella rutiner till digitala. För närvarande pågår implementeringen av digitala ledighetsansökningar/-beslut. Inom ramen för detta arbete har det blivit tydligt att det går att förkorta beslutsprocesser. En sådan är beslutfattande gällande semester. Avdelningscheferna i egenskapen av närmaste förman har ansvar för den operativa verksamheten vid sin avdelning. I detta ingår att leda och fördela arbetet samt planera semestrar, men inte befogenheter att fatta beslut om semestrar. Beslut om semester fattas av överordnad chef (klinik-/enhetschef). Semesterbestämmelserna är i detalj reglerade i tjänstekollektivavtalet. Det huvudsakliga avgörandet vid beslut om semester är att det dagliga arbetet vid avdelningen kan organiseras på ett för verksamheten tillfredsställande sätt. Mot bakgrund av detta torde en avdelningschef vara den tjänsteman som är bäst lämpad att fatta beslut om semester kan beviljas eller inte.

Bilaga1: Beslutanderätt semester/Reglemente för Ålands hälso- och sjukvård, punkt 5.5.

FÖRSLAG: Föreslår att punkt 5.5 i reglemente för Ålands hälso- och sjukvård ändras i enlighet med bilagda förslag.

BESLUT: Beslöts enligt förslaget.

OMBILDNING AV TJÄNST SOM ÖVERSKÖTARE

Beredare: personalchef Terese Åsgård terese.asgard@ahs.ax

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen
jeanette.pajunen@ahs.ax

Vid vårdchefens enhet finns tre tjänster som överskötare varav en är vakant. Det pågår ett förändringsarbete vid enheten som syftar till att skapa mer utrymme för utveckling och kvalitetsarbete inom vården. Överskötarrollen renodlas succesivt till att i huvudsak fokusera på personaladministration, -utveckling med ansvar för att personalresurserna används effektivt och ändamålsenligt. Arbetet med vård- och kvalitetsutveckling och implementering av nya metoder fokuseras i större utsträckning till tjänster som vårdutvecklare. Sedan tidigare finns en tjänst som vårdutvecklare vid vårdchefens enhet. Som ett led i detta förändringsarbete föreslås att den vakanta tjänsten som överskötare ombildas till tjänst som vårdutvecklare.

Styrelsen för ÅHS fattar beslut om ombildning av tjänst. I enlighet med landskapslag (2011:114) om hälso- och sjukvård 9 § har landskapsregeringens utlåtande gällande tjänsteförändringen inhämtats. Landskapsregeringen har inte haft något att anmärka på den föreslagna förändringen.

Bilaga 2: Behovsutredning om tjänsteförändring

FÖRSLAG: Föreslås för styrelsen att tjänst VÅR9002 överskötare ombildas till vårdutvecklare från och med 1.10.2022 i enlighet med bilagda behovsutredning.

(Hänvisning 4e § Tjänstemannalag (1987:61) för landskapet Åland)

BESLUT: Beslöts enligt förslaget.

§ 73 RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOSEN PER 30.06.2022 SAMT VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.06.2022

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Beredare: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen och Ekonomichef Ulrika Österlund

RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOSEN PER 30.06.2022

Beräkningen av prognosen är fortsatt utmanande detta år pga Covidpandemin. Resultatuppföljningen är även detta år uppdelad så att resultatet exklusive Covidrelaterade kostnader förtydligas.

Resultatuppföljning per 30.06.2022 exklusive covid

ÅHS TOTAL exkl Covid	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall Juni 2021	Utfall Juni 2022	Prognos Per Q2 2022	Budget-avvikelse
INTÄKTER	-8 817 254	-8 159 000	-3 636 207	-4 044 466	-8 574 000	415 000
Personalkostnader	55 946 473	57 375 400	29 271 280	29 656 844	56 726 500	648 900
Köpta tjänster	15 108 756	14 915 097	7 383 005	8 162 428	15 905 000	-989 903
Intern hyra	7 729 967	7 785 000	3 864 975	3 864 132	7 785 000	0
Material	8 881 796	8 677 453	4 445 482	4 588 310	9 204 700	-527 247
Inventarier och anskaffningar	868 070	745 800	250 106	233 209	745 800	0
Övriga kostnader	235 209	176 000	68 120	52 775	219 200	-43 200
Extern vård utanför Åland	8 263 251	9 400 000	3 683 753	3 541 323	8 700 000	700 000
Avskrivningar	1 279 759	1 810 000	654 317	733 995	1 500 000	310 000
DRIFTSKOSTNADER	98 313 281	100 884 750	49 621 038	50 833 016	100 786 200	98 550
NETTOKOSTNADER	89 496 027	92 725 750	45 984 831	46 788 550	92 212 200	513 550

De totala nettokostnaderna per 30.06.2020 (exklusive Corona) uppgår till 46,8 (45,9) miljoner euro.

- *Intäkterna* är högre och uppgår till 4,0 (3,7) miljoner euro.
- *Personalkostnaderna* uppgår till 29,7 (29,3) miljoner euro.
- *Köpta tjänsterna* uppgår till 8,2 (7,4) miljoner euro. En ökning finns på sjuktransporter och köpta läkarvikarietjänster.
- *Materialkostnaderna* är högre än motsvarande period i fjol och uppgår till 4,6 (4,4) miljoner euro. Vi ser en ökning av kostnaderna pga inflation och prisjusteringar gällande vårdmaterial, laboratoriematerial, läkemedel och servicematerial.
- *Inventarier och anskaffningar* är lägre denna period men anskaffningar sker löpande under året. Kostnaderna uppgår till 0,2 (0,2) miljoner euro.
- *Extern vård utanför Åland* uppgår till 3,5 (3,7) miljoner euro.

§ 73 RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOSE PER 30.06.2022 SAMT VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.06.2022 (forts)**Prognos 2 2022 per 30.06.2022 exklusive covid**

De totala nettokostnaderna för Prognos 2021 har beräknats till 92,2 miljoner euro, budget 2022 ligger på 92,8 miljoner euro och detta medför ett beräknat överskott på 0,5 miljoner euro. Den totala intäktsbudgeten för 2022 uppgår till totalt 8,2 miljoner euro. Prognosen är beräknad till 8,6 miljoner euro. Beräkningen utgår från att vi erhåller något högre ersättningar än budgeterat. Den totala driftskostnadsbudgeten uppgår till totalt 100,9 miljoner euro. Prognosen för driftskostnader beräknas till 100,8 miljoner euro. I prognosen beräknas att överskott främst kommer att göras på extern vård utanför Åland. Överskottet på personalkostnaderna tas ut av de underskott som finns på köpta tjänster då köpta tjänster behövs då vissa anställningar ej förverkligats under perioden. Ett större underskott på material finns då prognosen är beräknad utgående från de prisökningar som skett de senaste månaderna.

Utfall och Prognos 2022 covid per 30.06.2022

ÅHS TOTAL Covid	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall Juni 2021	Utfall Juni 2022	Prognos Covid Budget-avvikelse per Q2 2022
INTÄKTER	-5 954 490	0	-95 869	-90 561	0
Personalkostnader	1 835 784	590 100	795 005	954 188	1 100 000
Köpta tjänster	1 614 780	753 750	520 161	2 194 379	2 400 000
Intern hyra	40 000	0	0	15 554	15 554
Material	1 971 992	250 400	1 158 826	297 030	580 000
Inventarier och anskaffningar	10 018	0	9 253	15 565	15 565
Övriga kostnader	81	0	0	0	0
Extern vård utanför Åland	11 219	100 000	4 400	1 530	50 000
Avskrivningar		0	0	0	0
DRIFTSKOSTNADER	5 483 874	1 694 250	2 487 646	3 478 245	4 161 119
NETTOKOSTNADER	-470 616	1 694 250	2 391 777	3 387 684	-2 466 869

Prognosen innehåller ingen intäkt för beräknat statsstöd. Budgeten för 2022 innehåller enbart covidkostnader. Budgeten var endast beräknad på personalkostnader för vaccinering och en klart lägre frekvens av testning. Under början av året hade Åland en mycket hög smittspridning, i tid något senare än övriga orter i Finland. Smittspridningen ledde till ökad testning och smittspårning skedde även under de första månaderna.

Nettokostnaderna per 30.06.2022 på 3,4 (2,4) miljoner euro innehåller följande kostnader:

- *Personalkostnader*: Kostnader för extra personal, vikarier och lönetillägg ss jour, övertid och ersättning för obekvämt arbetstid. Kostnader för provtagning, smittspårning och vaccinering.
- *Köpta tjänster*: Laboratorietjänster utgör den största kostnaden.
- *Material*: Kemikalier och övrigt laboratoriematerial utgör den största kostnaden.

§ 73 RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOSE PER 30.06.2022 SAMT VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.06.2022 (forts)

Den totala prognosen för de covidrelaterade kostnaderna beräknas till 4,2 miljoner euro. Prognosen har beräknats utgående från att kostnaderna i huvudsak gällande tjänster och material fortsätter resten av året i samma omfattning som de senaste månaderna medan personalkostnaderna inte ökar i samma omfattning då smittspårning inte längre utförs.

Resultatuppföljning 30.06.2022 och Prognos 2 Q2 2022 Totalt

Den totala prognosen för nettokostnaderna 2022 beräknas till 96,4 miljoner euro. Budget 2022 uppgår till 94,4 miljoner euro och därmed uppgår ett beräknat underskott till -1,9 miljoner euro. Underskottet är helt hänförligt till covidkostnader. Observera att budget och prognos inte innehåller intäkter (beräknat statsstöd) för covid.

ÅHS TOTAL inkl Covid	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall Juni 2021	Utfall Juni 2022	Prognos Per Q2 2022	Budget-avvikelse
INTÄKTER	-14 771 744	-8 159 000	-3 732 076	-4 135 027	-8 574 000	415 000
Personalkostnader	57 782 257	57 965 500	30 066 286	30 611 032	57 826 500	139 000
Köpta tjänster	16 723 536	15 668 847	7 903 167	10 356 807	18 305 000	-2 636 153
Intern hyra	7 769 967	7 785 000	3 864 975	3 879 685	7 800 554	-15 554
Material	10 853 788	8 927 853	5 604 308	4 885 340	9 784 700	-856 847
Inventarier och anskaffningar	878 088	745 800	259 359	248 774	761 365	-15 565
Övriga kostnader	235 290	176 000	68 120	52 775	219 200	-43 200
Extern vård utanför Åland	8 274 470	9 500 000	3 688 153	3 542 853	8 750 000	750 000
Avskrivningar	1 279 759	1 810 000	654 317	733 995	1 500 000	310 000
DRIFTKOSTNADER	103 797 155	102 579 000	52 108 684	54 311 261	104 947 319	-2 368 319
NETTOKOSTNADER	89 025 411	94 420 000	48 376 607	50 176 234	96 373 319	-1 953 319

Statsrådet har inte ännu antagit den förordning som ska reglera statsstödet för covid-19 kostnader till Åland gällande år 2022. Innan förordningen är antagen kan det inte uppskattas till vilken del Åland kan få covid-19 kostnader för år 2022 ersatta genom statsstöd vilket borde framgå i informationen i tilläggsbudgeten till lagtinget.

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.06.2022

Verksamheterna har lämnat in sina verksamhetsuppföljningar per 30.06.2022. Rapporteringen fungerar utifrån samma princip som tidigare (den s.k. trafikljusmodellen) i Hypergene. Verksamheterna utvärderar graden av måluppfyllelse gentemot sina 1-åriga målsättningar, och kan välja mellan fyra nivåer; ej uppfyllt, delvis uppfyllt, i hög grad uppfyllt eller helt uppfyllt.

Bilaga 3: Verksamhetsuppföljning per 30.06.2022

FÖRSLAG: Styrelsen antecknar resultatuppföljning, prognos och verksamhetsuppföljning per 30.06.2022 för kännedom.

Styrelsen önskar informera landskapsregeringen om att det prognostiserade utfallet för 2022 beräknas ge ett underskott. Underskottet uppstår av Covid kostnader. ÅHS styrelse aviserar en

**§ 73 RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOSE PER 30.06.2022 SAMT VERKSAMHETS-
UPPFÖLJNING PER 30.06.2022 (forts)**

senare anhållan om tilläggsbudget. Tilläggsbudgeten skall då innehålla en intäktsdel motsvarande beräknat statsstöd för covid och en kostnadsdel för den del kostnaderna totalt överskrider budget.

BESLUT: Beslöts enligt förslaget.

§ 74

SVAR PÅ ÅLANDS HANDIKAPPFÖRBUNDS SKRIVELSE ANGÅENDE ÅHS BESLUT ATT AVBRYTA SAMARBETET MED SMÄRTKLINIKEN ORTON

Beredare: förvaltningsöverläkare Jun Nagamori jun.nagamori@ahs.ax

Föredagande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen jeanette.pajunen@ahs.ax

Ålands handikappförbund har den 30.8.2022 inkommit med en skrivelse riktad till ÅHS styrelse. Handikappförbundet önskar uppmärksamma ÅHS styrelse på de synnerligen förödande konsekvenser som drabbat patienter i och med beslutet att 31.12.2021 klippa av samarbetet med Orton.

I nedanstående text bemöts skrivelsen inlämnad av handikappförbundet.

Köp av smärtrehabiliteringstjänster från Orton

ÅHS erbjuder i nuläget smärtrehabilitering som en tidsbegränsad insats, ofta i form av en rehabiliteringsperiod på vanligtvis 1-2 veckor. Patienter som lider av icke malign långvarig smärta erbjuds smärtrehabilitering på avdelning 2 på medicinkliniken. Utöver detta har ÅHS sedan flera år köpt smärtrehabiliteringstjänster av utomstående aktörer, huvudsakligen Orton.

Det övergripande målet med smärtrehabilitering är att erbjuda patienten verktyg för att hantera sin smärta i vardagen. Om en rehabiliteringsperiod inte är tillräcklig för att nå de uppsatta målen eller om patientens situation förändras kan nya perioder behövas.

Ortons smärtrehabperioder har i de flesta fall bestått av fem dagar på Ortons så kallade Svenska vecka. Under åren 2015-2021 har i princip samtliga patienter rekommenderats återkomma för en ny period efter 6-12 mån. Vårdavdelning 2 har vid upprepade tillfällen försökt kontakta Orton för information och program kring den smärtrehabilitering som erbjuds för att utifrån detta kunna tydliggöra vilka patienter som ska erbjudas vård på Orton. Orton har inte svarat.

ÅHS har ett vårdansvar över patienterna som inte kan överlåtas åt en extern aktör. För att säkerställa att vården håller tillräcklig kvalitet samt för bibehållen kostnadskontroll behövs regelbunden uppföljning av vården som externa aktörer genomför. Externa aktörer kan komma med förslag till rehabiliteringsplan och vårdplan men det slutliga ansvaret och betalningsansvaret ligger på ÅHS. Om externa aktörer inte tydligt kan redogöra för vilka vårdresultat som åstadkommit blir det mycket svårt för ÅHS att utvärdera vårdinsatserna. Rehabiliteringsplanerna är alltid på ÅHS ansvar.

För att säkerställa att ÅHS erbjuder evidensbaserad och jämlik behandling till alla patienter bedömdes därför en förändring i processerna behövas. Utgångspunkten framöver är därför att all smärtrehabilitering ska skötas på ÅHS. Utomstående aktörer kopplas in då det finns ett identifierat behov av rehabilitering som inte kan skötas av ÅHS. Genom samarbete med universitetssjukhusen i Åbo och Uppsala säkerställer ÅHS att patienterna får tillgång till den vård som offentliga aktörer kan erbjuda i vårt närområde. Universitetssjukhus fungerar som garant för en kvalitativ och evidensbaserad vård. I skrivelsen från handikappförbundets lyfts det stora utbud av tjänster som Orton, till skillnad från universitetssjukhusen, erbjuder. Privata aktörer

har en annan möjlighet att erbjuda olika former av vårdalternativ än offentlig vård har. För ÅHS är det viktigt att säkerställa att våra patienter får en vård som erbjuds i vårt närområde av andra offentliga aktörer.

Bilaga 4: Ålands handikappförbunds skrivelse jämte bilagor

FÖRSLAG: Styrelsen antecknar Ålands handikappförbunds skrivelse för kännedom.

Styrelsen önskar beklaga att omorganiseringen av denna vårdkedja skapat oro.

Styrelsen har med sitt godkännande av projektet "Från snårskog till en promenad i parken" önskat garantera patienter med ett långvarigt behov av rehabilitering inom öppenvård en jämnlik och tillgänglig vård.

Projektet innefattar således en betydligt bredare patientgrupp än den skrivelsen redogör för.

Styrelsen beslutar avge ovanstående beredning som sitt svar på Ålands handikappförbunds inlämnade skrivelse.

BESLUT: Ledamot Cita Nylund anhöll om och beviljades godkänt jäv i enlighet med Förvaltningslagen § 4. Ledamoten deltog inte i den fortsatta behandlingen av ärendet.

Till övriga delar beslöts enligt förslag.

§ 75

DELGIVNING

FÖRSLAG: Styrelsen antecknar nedanstående delgivning för kännedom.

1. Samarbetskommitténs protokoll från den 26 september 2022
2. ÅHS ledande tjänstemän redogör för den förvaltningsklagan som utmynnat i ÅMHM:s Myndighetsbeslut MB-2022-351

BESLUT: Beslöts enligt förslaget.